

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

11423

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe ambiental estratègic sobre la Modificació Puntual nº 91 de les NNSS de Santanyí relativa a l'exoneració de la necessitat de xarxa de sanejament en els nuclis d'Es Cap des Moro, Cala Llombards, Caló d'en Boira, Son Moja i s'Escaleta, T. M. Santanyí (41e/2018)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 21 de setembre de 2018, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe ambiental estratègic sobre la Modificació Puntual nº 91 de les NNSS de Santanyí relativa a l'exoneració de la necessitat de xarxa de sanejament en els nuclis d'Es Cap des Moro, Cala Llombards, Caló d'en Boira, Son Moja i s'Escaleta, T. M. Santanyí, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

S'ha presentat la documentació amb sol·licitud d'avaluació ambiental estratègica simplificada. S'ha aportat «Memòria informativa i justificativa – Normes urbanístiques» (juliol 2017) i «Document ambiental estratègic (fase inici)» (agost 2017).

Analitzada la documentació hi ha una sèrie de punts assenyalats en les consideracions tècniques de caràcter ambiental, que no estan suficientment tractats en la documentació presentada. Cal profunditzar en el efectes ambientals del desenvolupament previsible de la Modificació Puntual proposta. Respecte a l'actual situació de funcionament en els distints nuclis urbans afectats amb fosses sèptiques individuals no s'ha analitzat suficientment la problemàtica ambiental en els distints àmbits.

Falta una anàlisi en profunditat dels motius de selecció de l'alternativa proposada. S'ha d'analitzar i contemplar com alternativa possible la connexió d'aquests nuclis amb una xarxa de sanejament general.

Per una altra banda, no s'han contemplat una sèrie de factors ambientals que poden veure-se afectats per la proposta.

El diagnòstic ambiental realitzat en el document ambiental es refereix bàsicament a generalitats del municipi de Santanyí. S'hauria de particularitzar més en les afeccions ambientals en els 5 nuclis objecte de la MP nº 91.

No s'ha justificat tècnicament ni ambientalment les motivacions que justifiquen l'exoneració o inviabilitat de realitzar una xarxa de sanejament.

Per una altra banda, no tenim informació suficientment detallada sobre les possibles afeccions al domini públic hidràulic i xarxa d'aigües superficials. Desconeixem els possibles problemes de contaminació d'aigües subterrànies i sòls, i ens manca informació sobre els possibles problemes sanitaris generals per la proposta d'exoneració d'implantar xarxa de sanejament en els esmentats nuclis.

No s'aporta informació sobre les possibles afeccions en ubicar-se aquest nucli devora APRs (incendis – inundació).

El propi document ambiental aportat senyala que «es recomana un anàlisi més detallada del projecte per avaluar la seva afecció sobre els objectius dels espais de la Xarxa Natura 2000 i Parc de Mondragó». Així mateix en relació a aquests espais protegits es senyala que «caldrà analitzar les possibles afeccions indirectes».

La Modificació puntual nº 91 es tramita en base a allò establert en la LOUS i RLOUSM. En aquesta normativa, per exonerar de realitzar una xarxa de sanejament en nuclis urbans, s'estableixen uns requisits que s'han d'acreditar. Analitzada la documentació aportada no s'han acreditat.

Tant, a l'Annex V de la Llei 21/2017 com a l'Annex 4 de la Llei 12/2016, s'estableixen els criteris per determinar si un pla o programa s'ha de sotmetre a avaluació ambiental estratègica ordinària. Analitzant aquests criteris consideram que poden veure's afectats diversos factors

ambientals.

El punt 3 de la Llei 9/2018, de 31 de juliol, per la qual es modifica la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental, estableix la nova redacció de l'article 9 de la Llei 12/2016, segons el qual, seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària els plans que afecten a espais de la Xarxa Natura 2000. S'ha d'indicar, al respecte, que l'àmbit de la MP n°91 es troben rodejats d'espais de la Xarxa Natura 2000. Per tant, pot ser que afecti a aquests espais.

Així mateix, la llei 9/2018 senyala que seran objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària els plans que augmenten les dimensions o impacte eventual dels projectes sotmesos a avaluació ambiental ja permesos en el pla o programa que es modifica. En aquest sentit cal indicar que en el cas d'executar una xarxa de sanejament, sí estaria subjecte el projecte a avaluació ambiental ordinària. No queda, per altra banda, acreditat que la MP n° 91 no suposi augmentar les dimensions o impacte eventual d'una implantació d'una xarxa de sanejament.

En altres propostes de Modificació Puntual de Normes Subsidiàries amb objecte d'exonerar de la necessitat de xarxa de sanejament en nuclis urbans envoltats de sòl rústic, i en casos similars, la CMAIB ha pres el criteri i resolució de tramitar una avaluació ambiental estratègica ordinària, de la Modificació Puntual, ja que es podrien derivar efectes significatius negatius en el medi ambient.

Per aquests motius i per l'assenyalat en el present informe es proposa tramitar una avaluació ambiental estratègica ordinària.

2.Descripció i ubicació de la modificació puntual

L'àmbit de la Modificació Puntual n° 91 de les NS de Santanyí afecta als nuclis de Es Cap des Moro, Cala Llombards, Caló d'en Boira (Cala Figuera), Son Moja (Cala Santanyí), i s'Escaleta (Cala Santanyí).

Es tracta de nuclis urbans rodejats de sòl rústic i sòl rústic protegit, AANP, Xarxa Natura 2000, Parc de Mondragó i diversos APRs (incendis-inundació). La pròpia documentació aportada senyala la proximitat a zones «de molt elevat valor ambiental».

La Modificació puntual proposada afecta a 91,53 has i 1197 habitatges. S'estima una població en els nuclis esmentats de 2994 habitants.

L'objecte de la modificació puntual és sol·licitar l'exoneració de disposar de xarxa de sanejament en el nucli urbans esmentats.

Les fosses sèptiques existents en els nuclis esmentats es substituirien per altres d'homologades. Per una altra banda, els nous habitatges disposarien de fosses sèptiques homologades segons el Pla Hidrològic. Així mateix, en les parcel·les qualificades com equipaments també comptarien amb fosses sèptiques.

Les qualificacions urbanístiques en els nuclis esmentats és de residencial extensiva i residencial extensiva mixta. Es troben una sèrie de parcel·les qualificades com equipament socio – cultural – esportiu i equipament municipal.

Només el 5,4 % dels habitatges que poden ubicar-se en els àmbits esmentats reuneixen les condicions de fosses sèptiques homologades segons el PHIB. Hi ha 815 habitatges existents que compten amb fosses sèptiques no adaptades al PHIB.

La present Modificació Puntual pretén, mitjançant l'exoneració d'implantar una xarxa de sanejament, poder atorgar futures llicències en els distints àmbits contemplats.

Per poder dur a terme aquesta proposta de l'ajuntament de Santanyí, es requereix dur a terme una modificació del planejament urbanístic. Tal com indica la documentació aportada «la referida modificació del planejament altera l'ordenació vigent en els àmbits assenyalats»

L'Ajuntament de Santanyí justifica la proposta d'exoneració de disposar la xarxa de sanejament en els esmentats nuclis urbans per l'alt cost econòmic que implicaria l'execució d'una xarxa de sanejament que connecti amb la depuradora i considera que la proposta és «convenient i oportuna i que «redunda en l'interès públic». S'indica que els impactes «es defineixen amb positius» i que « no hi ha impactes negatius». Per dur a terme la proposta de Modificació, l'Ajuntament es pretén acollir a la LOUS i RLOUSM. No obstant, tal com s'assenyala en el present informe i consideracions tècniques, no pareix justificat i acreditats els requisits establerts en la DA 3 de la RLOUSM. Per una altra banda, les despeses d'implantació i manteniment d'una xarxa de sanejament per als nuclis esmentats és sensiblement inferior, a mig plaç que els costos d'implantació i manteniment de fosses sèptiques homologades, segons l'informe del Servei d'Urbanisme del Consell de Mallorca que senyala que «el cost del manteniment de les fosses sèptiques en tres anys seria igual al cost d'implantació d'una xarxa pública». Per una altra banda, el cost econòmic de la proposta de la MP n° 91 repercutiria en els particulars propietaris i no en el pressupost públic.

3.Avaluació dels efectes previsibles.

La modificació proposada tindrà efectes d'exonerar a l'Ajuntament de realitzar actuacions d'instal·lació i manteniment d'una xarxa de sanejament en els esmentats nuclis. Aquest fet implica derivar els costos de les fosses sèptiques i el seu manteniment en els particulars. Obligaria a l'ús de camions cisterna per fer el buidatge de les fosses sèptiques, el que generaria moltes molèsties per als residents per quant implicaria un increment de trànsit, renou, producció de gasos i males olors.

Donat que afecta a domini públic hidràulic, i es troben els distints àmbits en zona de vulnerabilitat de aquífers mitja i alta, s'ha d'analitzar les afeccions a les aigües superficials i subterrànies, especialment davant possibles problemes de contaminació.

Per una altra banda, els àmbits dels nuclis considerats es troben devora a APRs (incendis i inundació) cal analitzar aquesta situació.

S'ha de determinar les possibles afeccions a espais protegits i Xarxa Natura 2000. Cal senyalar que alguns nuclis es troben rodejats de AANP, Xarxa Natura i Parc de Mondragó.

Cal considerar la generació de residus així com les actuacions i impactes derivats de la substitució i implantació de noves fosses sèptiques. Cal contemplar la possible contaminació del sòls.

Per una altra banda cal considerar i analitzar la problemàtica ambiental actual davant la implantació i presència de fosses sèptiques no homologades.

No s'indica el destí del buidat i efluent de les fosses sèptiques de aquests nuclis, així com dels possibles problemes sanitaris derivats de la implantació de fosses sèptiques per a una població estimada de 2994 habitants.

En els àmbits afectats figuren alguns sondejos sol·licitats al Servei d'Aigües subterrànies i es troben pous. El nucli de Son Moja està afectat per perímetre de pou d'abastament urbà. S'han d'analitzar les possibles afeccions davant una proposta d'implantar fosses sèptiques en aquests nuclis.

La modificació puntual proposada té implicacions i impactes econòmics sobre els particulars i propietaris de els àmbits esmentats al repercutir sobre ells la implantació de fosses sèptiques homologades i el seu manteniment.

S'ha de justificar tècnicament i ambientalment les motivacions que justifiquin l'exoneració i inviabilitat de realitzar una xarxa de sanejament.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

La CMAIB ha consultat com a administracions afectades a:

- Servei d'Espais Naturals. D. G. d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei d'Aigües Superficials. D. G. Recursos Hídrics.
- Servei d'Aigües Subterrànies. D. G. Recursos Hídrics.
- Servei d'Estudis i Planificació. D. G. Recursos Hídrics.
- Servei de Planificació. D. G. d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- D. Insular de Territori i Paisatge. Consell de Mallorca.
- D. Insular d'Urbanisme. Consell de Mallorca.

No consta l'opinió dels propietaris i residents dels 5 nuclis urbans afectats per la proposta de Modificació Puntual nº 91 de les Normes Subsidiàries.

De les consultes efectuades a les administracions senyalades anteriorment únicament s'ha rebut els informes del Servei d'Aigües Subterrànies (27/03/2018) i l'informe del Servei d'Urbanisme del Consell de Mallorca (11/06/2018).

A l'informe del Servei d'Aigües Subterrànies, se senyala l'afecció i sol·licitud de pous en els distints àmbits afectats per la M. puntual i se senyala que en el sector de Son Moja està afectada per perímetre de protecció de pou d'abastament urbà. L'informe conclou que no s'observa impediment per la continuació de la tramitació ambiental.

En el que respecta a l'informe del Servei Jurídic del Servei d'Urbanisme del Consell de Mallorca es senyala entre altres punts, que:

- No es pot conèixer si la documentació aportada per la CMAIB és la documentació aprovada per l'Ajuntament.
- Es aplicable la DT 4 de la LOUS i els requisits que s'estableixen a la DA 8 de la LOUS que són desenvolupats per la DA 3 del RLOUSM.
- Les dades de superfícies, habitatges i habitants s'haurien d'haver realitzat partint de les superfícies de sòl edificables i densitats que consten en el Revisió de NS de Santanyí que es troben en tramitació.
- No es considera justificat la consideració que el cost públic de la implantació de una xarxa de sanejament és molt superior al cost de fosses sèptiques, atès que el cost públic podria repercutir en els particulars.

El cost de manteniment de les fosses sèptiques en tres anys seria igual al cost d'implantació d'una xarxa pública.

- Respecte a què la implantació d'una xarxa de sanejament no suposa cap avantatge pel medi ambient, cal indicar que els arguments

donats no són en cap cas ambientals.

- S'hauria de justificar les limitacions tècniques en cas de ser inviable la connexió dels nuclis de Son Moja i s'Escaleta a la xarxa de Cala Figuera.
- No s'ha acreditat cap pla d'implantació en parcel·les que disposen d'habitatges, de fosses sèptiques estanques i homologades.
- La implantació d'un sistema de sanejament obligaria a tots els propietaris afectats, atès que l'administració lidera la seva execució i això representa un clar avantatge pel medi ambient.
- Caldria avaluar el que suposa el pas periòdic de camions cisterna per evacuar els residus de cada un dels habitatges que disposassin de fosses sèptiques.
- Cal assenyalar que s'hauria de consultar també a la :
 - + D. G. d'Ordenació del Territori de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.
 - + D. G. de Salut Pública de la Conselleria de Salut.
 - + Associació de veïns, si n'hi ha.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex V de la Llei 21/2013 i avaluació dels efectes previsibles.

S'han analitzat els criteris assenyalats anteriorment i es preveu que la modificació proposada pot tenir efectes significatius en el medi ambient.

Els costos econòmics no justifiquen l'exoneració de disposar de xarxa de sanejament. Els costos de implantació i manteniment d'una xarxa de sanejament pels nuclis esmentats és inferior als costos d'implantació i manteniment de fosses sèptiques homologades.

No s'aporten justificacions tècniques que aconsellin l'exoneració.

No s'aporten justificacions amb criteris ambientals que desaconsellin la implantació d'una xarxa de sanejament.

La Modificació nº 91 proposada suposa derivar als particulars i propietaris els costos, que en el cas d'una xarxa pública, recauria en l'administració sense perjudici que aquesta els repercutís als beneficiaris. Per la seva part, de cara a una gestió de les aigües residuals dels esmentats nuclis seria més eficient una administració pública que no realitzar-la separatament en un col·lectiu de 1197 propietats.

Des del punt de vista ambiental cal analitzar en profunditat els factors ambientals afectats ja que aquests nuclis es troben ubicats en un àmbit de gran valor ambiental: sòl rústic, AANP, devora espais de Xarxa Natura 2000 i Parc Natural de Mondragó. Poden quedar afectades les aigües superficials, aigües subterrànies, domini públic hidràulic, espais limítrofs de APRs. S'han d'analitzar els possibles impactes de contaminació i la generació de residus, els impactes derivats del buidament i manteniment de les fosses sèptiques, el trànsit de camions cisterna, i el destí de l'efluent de les fosses sèptiques.

Per una altra banda, es justifica la MP nº 91 en base a la DA 3 del RLOUSM. No obstant, no pareix que els requisits que senyala la Norma s'hagin acreditat en la documentació aportada.

Cal analitzar, a efectes comparatius, amb major profunditat, l'alternativa d'implantació d'una xarxa de sanejament.

Així mateix, cal estudiar i contemplar el caràcter acumulatiu dels efectes.

Conclusions de l'Informe ambiental estratègic

Primer. Subjectar a avaluació ambiental estratègica ordinària la Modificació Puntual nº 91 de les NS de Santanyí relativa a l'exoneració de disposar xarxa de sanejament en els nuclis urbans de Cap des Moro, Cala Llombards, Caló d'en Boira (Cala Figuera), Son Moja (Cala Santanyí) i s'Escaleta (Cala Santanyí), atès que podria tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013.

Segon. El promotor, en base de l'art. 31.2.a de la Llei 21/2013 de 9 de desembre, d'Avaluació elaborarà l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE), tenint en compte el document d'abast de l'EAE realitzat per l'òrgan ambiental i el resultat de les consultes realitzades.

A l'estudi ambiental estratègic s'identificaran, descriuran i avaluaran els possibles efectes significatius en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, així com unes alternatives raonables i ambientalment viables. L'estudi ambiental estratègic contindrà com a mínim, la informació continguda en l'Annex IV de la Llei 21/2013.

S'analitzaran en particular els següents punts:

- 1.- Adequació i justificació dels requisits que consten en la DA 3 del RLOUSM.
- 2.- Estudi de possibles alternatives viables. S'ha de contemplar la possibilitat d'implantar una xarxa de sanejament pels esmentats nuclis.
- 3.- Estudi en detall de tots els factors ambientals afectats per la modificació puntual proposada.

- 4.- Avaluació dels impactes ambientals causats pel buidament de les fosses sèptiques amb camions cisterna (trànsit, contaminació acústica, emissions de gasos, mals olors,...) que es derivarien del fet que s'exonerés la xarxa de sanejament. Destí de l'efluent.
- 5.- Avaluació de les actuacions i efectes ambientals derivats de la substitució i/o implantació de noves fosses sèptiques en les parcel·les ja construïdes.
- 6.- Estudi de mobilitat derivat del tràfic de camions cisterna que realitzaran les tasques de buidament de fosses sèptiques.
- 7.- Possibles riscos de contaminació de sòls, aigües superficials i aigües subterrànies. Possibles afeccions a domini públic hidràulic.
- 8.- Possibles afeccions a l'ubicar-se l'àmbit de la modificació devora a APRs.
- 9.- Generació de residus derivats de les actuacions proposades.
- 10.- Cost de depuració de l'efluent de les fosses sèptiques i tractament de fangs. Capacitat de la depuradora per tractar-les.
- 11.- Implicacions territorials. Efectes acumulatius.
- 12.- Adequació a les determinacions del Pla Hidrològic de les Illes Balears i de l'administració hidràulica.
- 13.- Possible generació de problemes sanitaris derivats de la implantació de fosses sèptiques per a una població de 2994 habitants en els esmentats nuclis.
- 14.- Problemes de gestió al recaure i derivar el manteniment de les fosses sèptiques en 1197 propietats.
- 15.- Consideració i oportunitat de implantar fosses sèptiques per equipaments socio-culturals, esportius i municipals.
- 16.- Situació actual i problemàtica ambiental en els respectius àmbits de la modificació proposada.
- 17.- Possible afecció a espais naturals limítrofes: AANP, espais de la Xarxa Natura 2000, Parc de Mondragó.
- 18.- Consideracions aportades en el informes de les administracions consultades.

Tercer. Aquesta Resolució actua com a document d'abast de l'estudi ambiental estratègic tal com preveu l'article 31.2.a de la llei 21/2013, de 9 de desembre d'Avaluació Ambiental.

L'avaluació ambiental estratègica ordinària es durà a terme de conformitat amb el procediment que contempla la normativa bàsica d'Avaluació Ambiental i amb les particularitats de la Llei 12/2016 de 17 d'agost, d'Avaluació ambiental de les Illes Balears.

El present document d'abast i el resultat de les consultes realitzades per a la seva elaboració es notificarà al promotor (art. 31.2.1 Llei 21/2013). Es continuarà la tramitació prevista en els articles 21 i següents de la Llei 21/2013.

Tal com preveu l'art. 22 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, durant el període d'exposició pública s'hauran de consultar les Administracions públiques i persones interessades següents:

- Servei d'Espais Naturals. D. G. d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei d'Aigües superficials. D. G. Recursos Hídrics.
- Servei d'Estudis i Planificació. D. G. Recursos Hídrics.
- Servei de Planificació. D. G. Espais Naturals i Biodiversitat.
- Direcció Insular d'Urbanisme. Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca.
- D. G. d'Ordenació del Territori. Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.
- D. G. de Salut Pública. Conselleria de Salut.
- Associació de veïnats, si n'hi hagués.

Quart. Tal com preveu l'article 17.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, el termini màxim per a l'elaboració de l'estudi ambiental estratègic, i per a la realització de la informació pública i de les consultes previstes als articles 20, 21, 22, i 23 serà de 15 mesos des de la notificació al promotor del document d'abast.

Cinquè. L'informe ambiental estratègic no serà objecte de cap recurs, sense perjudici de que, si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant l'acta d'aprovació del pla o programa, d'acord amb el que disposa l'art. 31.5 de la Llei 21/2013.

Sisè. Aquesta Resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Palma, 1 d'octubre de 2018

El president de la CMAIB,
Antoni Alorda Vilarrubias

